

KARTA PRZEDMIOTU

WYDZIAŁ RZEŻBY, UNIWERSYTET ARTYSTYCZNY W POZNANIU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa Przedmiotu

PSYCHOFIZJOLOGIA WIDZENIA

2. Forma studiów:

STUDIA STACJONARNE

3. Kod przedmiotu: *kier – forma – tryb – nazwa przedmiotu – rodzaj zajęć – semestr/semestry*

RZ/S/JM/PW/W/1-2

4. Wydział:

RZEŻBY

5. Kierunek:

RZEŻBA

6. Profil:

OGÓLNOAKADEMICKI

7. Rodzaj Studiów:

JEDNOLITE MAGISTERSKIE Z TYTUŁEM MAGISTRA

8. Nazwa jednostki uczelnianej realizującej przedmiot: *wydział/zakład języków obcych*

WYDZIAŁ RZEŻBY

II. Informacje ogólne										
1.	Semestry: <i>wymienić wszystkie semestry w cyklu kształcenia</i>									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	IIIX	IX	X
	X	X	-	-	-	-	-	-	-	-
2.	Liczba punktów ECTS: <i>rozpisać wszystkie semestry w cyklu kształcenia</i>									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	IIIX	IX	X
	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	Poziom przedmiotu: <i>podstawowy, średniozaawansowany, zaawansowany</i>									
ŚREDNIOZAAWANSOWANY										
4.	Typ przedmiotu: <i>obowiązkowy, fakultatywny, nadobowiązkowy</i>									
OBOWIĄZKOWY										
5.	Język wykładowy:									
J.POLSKI										
III. Forma zajęć										
1.	Forma zajęć: <i>wykłady, ćwiczenia, seminaria, praktyki, warsztaty, plener itp.</i>									
WYKŁAD										
2.	Liczba godzin w semestrze: <i>rozpisać wszystkie semestry w cyklu kształcenia</i>									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	IIIX	IX	X
	30	30	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	Liczba godzin w tygodniu (<i>rozpisać wszystkie semestry w cyklu kształcenia</i>):									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	IIIX	IX	X
	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-
IV. Wymagania wstępne										
Brak										

V. Cele, treści merytoryczne, metody dydaktyczne, efekty uczenia się i ich weryfikacja

1.	Cel przedmiotu (odpowiadający uzyskiwanym przedmiotowym efektom uczenia się):	
KOD CELU PRZEDMIOTOWEGO	TREŚĆ	ODNIESIENIE DO SPEŁNIANEGO EFEKTU PRZEDMIOTOWEGO (KOD)
C01	Wykłady mają na celu zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami dotyczącymi fizjologii i psychologii człowieka w procesie spostrzegania oraz ich znaczeniu dla odbioru i konstruowania przekazu wizualnego. Zasadniczym celem jest uzyskanie przez studentów podstawowej wiedzy niezbędnej dla realizacji zadań związanych z efektywnym przygotowywaniem komunikatów medialnych z uwzględnieniem aspektów procesów recepcji, specyfiki tematu, postaw odbiorcy i wartości artystycznych przekazu.	EP_W01 EP_W02
2.	Treści merytoryczne przedmiotu:	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Miejsce i sposób powstawania wrażeń zmysłowych. Skale psychofizyczne 2. Budowa i funkcjonowanie analizatora wzrokowego 3. Wrażliwość spektralna na różne długości fali świetlnej. Zjawiska adaptacji, kontrastu, sensybilizacji, synestezji i asocjacji, pola i strefy widzenia 4. Progi zmysłowe i ich rodzaje. Interpretacja bodźców 5. Zmiany ilości i natężenia bodźców oraz zjawiska im towarzyszące. Próg różnicy i skalowanie wrażeń 6. Podstawowe prawa optyki i ich wykorzystanie w praktyce 7. Zniekształcenia obrazu wizualnego w środowisku optycznym oka i w urządzeniach optycznych 8. Źródła światła i jednostki fotometryczne 9. Procesy i klasyczne teorie spostrzegania- 10. Interpretacja bodźców wizualnych i prawa organizacji percepcyjnej. Współczesna teoria spostrzegania 11. Zasady tworzenia przekazu wizualnego w świetle badań nad procesami uwagi, uczenia się i pamięci 12. Emocje i motywacja w przekazie wizualnym 13. Podstawowe zagadnienia z zakresu barwy. Rodzaje i sposoby mieszania kolorów 14. Podział barw oraz rodzaje powierzchni i sposoby ich przekształcania za pomocą światła 15. Zjawiska: kontrastu następczego i simultanicznego, kontrastu brzegowego, indukcji barwnej i irradycji oraz wykorzystanie ich w działaniach praktycznych 16. Stare i nowe systemy barw. Wady widzenia barwnego 17. Stałość widzenia barw chromatycznych i achromatycznych. Oddziaływanie barw na człowieka 18. Symbolika i preferencje barw 19. Klasyfikacja i podział złudzeń wizualnych. Praktyczne spożytkowanie iluzji kształtu i wielkości 20. Jednoczne wyznaczniki przestrzeni na płaszczyźnie i rodzaje perspektywy 21. Rozmieszczenie światła i cieni oraz praktyczne spożytkowanie iluzji przestrzeni. 22. Obuoczne wyznaczniki przestrzeni i podstawowe zagadnienia stereoskopii. 23. Praktyczne spożytkowanie iluzji kontrastu i barwy. 24. Przestrzenne działanie barw i wizualne złudzenia fantomowe. 25. Klasyfikacja ruchów oczu. Ruch rzeczywisty i pozorny. 26. Iluzje ruchu. Iluzje ruchu wywołane różnicami jasności, tonu i nasycenia barwy. 27. Typologia złudzeń wieloznacznych. Przykłady zastosowania sylwetek i figur alternatywnych 28. Przykłady zastosowania figur niemożliwych w sztuce i reklamie 29. Podstawowe zagadnienia semantyki wizualnej. Rozróżnienie pomiędzy znakiem i symbolem 30. Klasyfikacja, zasady tworzenia i wprowadzania znaków w obieg społeczny. Rodzaje oznaczeń 	
3.	Metody dydaktyczne:	

Wykłady z prezentacją multimedialną zawierające elementy konwersatorium.			
4.	Kierunkowe efekty uczenia się (spełniane przez przedmiot):		
KOD EFEKTU KIERUNKOWEGO	OPIS EFEKTU KIERUNKOWEGO		
K_W02	zna i rozumie problematykę przestrzeni, miejsca, materii, ich wzajemnych relacji i kontekstów. Ma wiedzę z zakresu budowania formy rzeźbiarskiej warunkowanej kontekstem przestrzennym, społecznym i kulturowym.		
K_W11	zna i rozumie źródła inspiracji związane z obszarami natury i kultury, zagadnienia z zakresu psychofizjologii percepcji , będące podstawą niezależnej wypowiedzi artystycznej		
K_U02	potrafi konstruktywnie łączyć posiadane umiejętności wraz z nabywaniem nowych w drodze poszukiwań i eksperymentów, swobodnie łączy różne techniki dyscyplin pokrewnych w trakcie realizacji projektów artystycznych		
5.	Przedmiotowe efekty uczenia się i metody ich weryfikacji:		
WIEDZA ZNA I ROZUMIE:			
KOD EFEKTU PRZEDMIOTOWEGO	OPIS EFEKTU PRZEDMIOTOWEGO	ODNIESIENIE DO KIERUNKOWEGO EFEKTU UCZENIA SIĘ (KOD)	METODY WERYFIKACJI
EP_W01	Zna i rozumie pojęcia i zagadnienia związane z fizjologią i psychologią człowieka w procesie spostrzegania. Nabywa wiedzę z zakresu psychofizjologii percepcji i zna praktyczne metody jej zastosowania.	K_W02 K_W11	kolokwium zaliczeniowe
EP_W02	Ma wiedzę z zakresu kreowania komunikatów medialnych i wypowiedzi artystycznej z uwzględnieniem aspektów i procesów oddziałujących na odbiorcę.	K_W02 K_W11	kolokwium zaliczeniowe
UMIEJĘTNOŚCI potrafi:			
KOD EFEKTU PRZEDMIOTOWEGO	OPIS EFEKTU PRZEDMIOTOWEGO	ODNIESIENIE DO KIERUNKOWEGO EFEKTU UCZENIA SIĘ (KOD)	METODY WERYFIKACJI
KOMPETENCJE SPOŁECZNE jest gotów do:			
KOD EFEKTU PRZEDMIOTOWEGO	OPIS EFEKTU PRZEDMIOTOWEGO	ODNIESIENIE DO KIERUNKOWEGO EFEKTU UCZENIA SIĘ (KOD)	METODY WERYFIKACJI
EP_K01	Jest gotów do ciągłego pogłębiania wiedzy z zakresu psychofizjologii widzenia. Efektem pracy jest gotowość studenta do	K_W02 K_W11 K_U02	<i>dyskusje na zajęciach</i>

	interpretowania i właściwego wykorzystania zdobytej wiedzy we własnych realizacjach przez świadome łączenie różnych technik, dyscyplin i umiejętności.		
--	--	--	--

VI. Forma i warunki zaliczenia, kryteria oceny

1. **Forma zaliczenia:** *zaliczenie, zaliczenie z oceną, egzamin z oceną*

ZALICZENIE Z OCENĄ

2. **Warunki zaliczenia – jeśli przedmiot jest na zaliczenie:**

frekwencja (80 % obecności na zajęciach);

aktywność (aktywność na zajęciach, realizacja i rozumienie zadań, śródsesemestralne i końcowossemestralne przeglądy prac, zaliczenie pisemne, egzamin pisemny/ustny itp.)

3. **Warunki zaliczenia z oceną – jeśli przedmiot jest na zaliczenie z oceną:**

ocena celująca – obecność studenta na zajęciach oraz wzorowa aktywność (*aktywność na zajęciach, rozumienie i realizacja zadań, jakość prac i ćwiczeń prezentowanych podczas śródsesemestralnych i końcowossemestralnych przeglądów prac, zaliczenie pisemne, egzamin pisemny/ustny itp.*);

ocena bardzo dobra – obecność studenta na zajęciach oraz bardzo dobra aktywność (*aktywność na zajęciach, realizacja i rozumienie zadań, śródsesemestralne i końcowossemestralne przeglądy prac, zaliczenie pisemne, egzamin pisemny/ustny itp.*);

ocena plus dobry – obecność studenta na zajęciach oraz dobra aktywność (*aktywność na zajęciach, rozumienie i realizacja zadań, jakość prac i ćwiczeń prezentowanych podczas śródsesemestralnych i końcowossemestralnych przeglądów prac, zaliczenie pisemne, egzamin pisemny/ustny itp.*);

ocena dobry – obecność studenta na zajęciach, zadowalająca aktywność (*aktywność na zajęciach, rozumienie i realizacja zadań, jakość prac i ćwiczeń prezentowanych podczas śródsesemestralnych i końcowossemestralnych przeglądów prac, zaliczenie pisemne, egzamin pisemny/ustny itp.*);

ocena plus dostateczna – obecność studenta na zajęciach i przeciętna aktywność (*aktywność na zajęciach, rozumienie i realizacja zadań, jakość prac i ćwiczeń prezentowanych podczas śródsesemestralnych i końcowossemestralnych przeglądów prac, zaliczenie pisemne, egzamin pisemny/ustny itp.*);

ocena dostateczna – obecność studenta na zajęciach i niska aktywność (*aktywność na zajęciach, rozumienie i realizacja zadań, jakość prac i ćwiczeń prezentowanych podczas śródsesemestralnych i końcowossemestralnych przeglądów prac, zaliczenie pisemne, egzamin pisemny/ustny itp.*);

ocena niedostateczna – nieobecność studenta na 20 % zajęć lub niedostateczna aktywność (*aktywność na zajęciach, rozumienie i realizacja zadań, jakość prac i ćwiczeń prezentowanych podczas śródsesemestralnych i końcowossemestralnych przeglądów prac, zaliczenie pisemne, egzamin pisemny/ustny itp.*)

4. **Kryteria oceniania – jeśli przedmiot jest na ocenę:**

ocena celująca – obecność studenta na zajęciach oraz wzorowe zaliczenie egzaminu końcowego;

ocena bardzo dobra – obecność studenta na zajęciach oraz bardzo dobre zaliczenie egzaminu końcowego;

ocena plus dobry – obecność studenta na zajęciach oraz dobre rezultaty egzaminu końcowego;

ocena dobry – obecność studenta na zajęciach, zadowalające rezultaty egzaminu końcowego;

ocena plus dostateczna – obecność studenta na zajęciach i przeciętny poziom zaliczenia egzaminu końcowego;

ocena dostateczna – obecność studenta na zajęciach i niski poziom zaliczenia egzaminu końcowego;

ocena niedostateczna – nieobecność studenta na 20 % zajęć lub niedostateczny poziom egzaminu końcowego

VII. Obciążenie pracą, punkty ECTS

A.	Obciążenie pracą	I	II	III	IV	V	VI	VII	IIX	IX	X	RAZEM
	Godziny kontaktowe <i>(udział w zajęciach)</i>	20	20	-	-	-	-	-	-	-	-	40
	Samodzielna praca studenta <i>(przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury, przygotowanie pracy artystycznej, projektu, prezentacji itp.)</i>	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-	20
	RAZEM:	30	30	-	-	-	-	-	-	-	-	60
A.	Punkty ECTS	I	II	III	IV	V	VI	VII	IIX	IX	X	RAZEM
	Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	4
	Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	RAZEM:	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	4

VIII. Spis zalecanych lektur

1.	Wykaz lektur podstawowych:
	<i>Konспекty z wykładów, które w formie elektronicznej studenci otrzymają pod koniec każdego semestru. Mączyńska-Frydryszek, A., Jaskólska-Klaus, M., Maruszewski, T., (2002). <i>Psychofizjologia widzenia</i>. Poznań: Wyd.ASP</i>
2.	Wykaz lektur uzupełniających:
	<i>Mączyńska-Frydryszek, A., Jaskólska-Klaus, M., Maruszewski, T., (2002). <i>Psychofizjologia widzenia</i>. Poznań: Wyd.ASP. Literatura uzupełniająca Arnheim, R. (1982). <i>Sztuka i percepcja wzrokowa</i>. Warszawa: WaiF. Barthes, R., (1996) <i>Światło obrazu</i>, Warszawa: KR. Berger, J. (1997). <i>Sposoby widzenia</i>. Poznań: Rebis. Berger, J. (1999). <i>O patrzeniu: Fundacja Aletheia</i>. Boehm G. (2014). <i>O obrazach i patrzeniu. Antologia tekstów</i>. Kraków: Wydawnictwo Towarzystwa Autorów i Wydawców Prac Naukowych UNIVERSITAS. Bourriard, N., (2012). <i>Estetyka relacyjna</i>. Kraków: MocaK, Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie. Bryl, M., Juszkiewicz, P., Piotrowski, P., Suchocki, W. (2009). <i>Antologia przekładów „Artium Quaestiones”</i>. Poznań: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Carter, R. (1999). <i>Tajemniczy świat umysłu</i>. Poznań: Atena. Deręgowski, J. (1990). <i>Oko i obraz.</i>, Warszawa: PWN. Doliński D. (2003). <i>Psychologiczne mechanizmy reklamy</i>, Gdańsk: GWP. Droscher, V.B. (1971). <i>Świat zmysłów.</i>, Warszawa: WP. Dziarnowska W., Klawiter A. (2007), <i>Mózg i jego umysły</i>. Poznań: Zys i S-ka, s.320-413. Falkowski A., Tyszka T. (2002). <i>Psychologia zachowań konsumenckich</i>. Gdańsk: GWP. Gadamer, H. – G. (1993). <i>Aktualność piękna</i>. Warszawa: Oficyna Naukowa. Gombrich, E. (1981). <i>Sztuka i złudzenie.</i>, Warszawa: PIW. Hochberg, J.E. (1970). <i>Percepcja</i>. Warszawa: Wydawnictwo naukowe PWN, s, 129-283. Itten, J. (2015). <i>Sztuka barwy</i>. Kraków: d2d.pl Klawiter (red.). <i>Formy aktywności umysłu. Tom 1: Emocje percepcja, świadomość. Część II Percepcja: motoryka, rozdwojenie, przedmiotowienie</i>. Warszawa: Wydawnictwo naukowe PWN, s, 129-283.</i>

Konarski, S. (1982). *Światło i barwa*. Warszawa: PWN.

Kopaliński, W. (1985). *Słownik mitów i tradycji kultury*. Warszawa: PIW.

Kotula A., Krakowski P. (1981). *Malarstwo, rzeźba, architektura*. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe.

Le Grand, Y. (1982). *Oczy i widzenie*. Warszawa: PWN.

Lindsay, P.H., Norman, D.A., (1984). *Procesy przetwarzania informacji u człowieka*. Warszawa: Wydawnictwo naukowe PWN, s. 129-283.

Lurker, M. (1985). *Przeżycie symboli*. Kraków: ZNAK.

Markiewicz P., Przybysz P. (2007). *Neuroestetyczne aspekty komunikacji wizualnej*. (W) Francuz P. (red.) *Obrazy w umyśle*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar, s. 111-148.

Maruszewski, T. (2001). *Psychologia poznania*. Gdańsk: GWP, tylko percepcja wzrokowa.

Mitchel W. J. T. (2015). *Czego chcę obrazy*. Warszawa: Wydawnictwo Narodowe Centrum Kultury.

Młodkowski, J. (1998). *Aktywność wizualna człowieka*. Warszawa: PWN.

Skliar, A., Regulier C., Chamontin C., (1998). *Wielkie kultury świata*. Warszawa: Wydawnictwo Muza SA.

Stoichita, V. I. (1999). *Ustanowienie obrazu*. Gdańsk: Wydawnictwo Słowo/Obraz/Terytoria.

Strelau, J. (2000). *Psychologia. Podręcznik akademicki*. Gdańsk: GWP, tylko percepcja wzrokowa.

Strzemiński W. (1969). *Teoria widzenia*. Kraków: Wydawnictwo Literackie.

Wallis, M., (2004). *Wybór pism estetycznych*. Kraków: Wydawnictwo Towarzystwa Autorów i Wydawców Prac Naukowych UNIVERSITAS.

Vetulani, J. (2011). *Mózg: fascynacje, problemy, tajemnice*. Kraków: Wydawnictwo homini.

Vetulani, J. (2011). *Piękno neurobiologii*. Wydawnictwo homini.

Vetulani, J., Mazurek M. (2015). *Bez ograniczeń. Jak rządzi nami mózg.* Wydawnictwo Naukowe PWN.

Zausznica, A., (1969). *Nauka o barwie*. Warszawa: Wydawnictwo naukowe PWN.

AUTOR OPRACOWAWANIA

Robert Bartel